

## Ήρωες του χαρτιού, του μυαλού και της ζωής: Όταν οι ήρωες συναντιούνται στα σταυροδρόμια της ζωής και της φαντασίας

Το Δημοτικό Σχολείο Δευτεράς συμμετέχει για δεύτερη σχολική χρονιά στο σχέδιο συνεργασίας "Games for Active Learning" (G.O.A.L.), στα πλαίσια της Βασικής Δράσης 2 (ΚΑ2) του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Erasmus+. Για την υλοποίηση της τρίτης θεματικής ενότητας του σχεδίου, με τον τίτλο "Ήρωες και Ιστορίες", σχεδιάστηκε και πραγματοποιήθηκε μία σειρά από ενδοσηματικές και ενδοσχολικές δράσεις, με επιστέγασμα την ημερίδα φιλαναγνωσίας και δημιουργικότητας «Ήρωες του χαρτιού, του μυαλού και της ζωής: Όταν οι ήρωες συναντιούνται στα σταυροδρόμια της ζωής και της φαντασίας».

Στόχος των δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν διαθεματικά ήταν τα παιδιά να κατανοήσουν την πολυδιάστατη έννοια του «ΗΡΩΑ», προσεγγίζοντάς την μέσα από διάφορες πτυχές:

- εθνικοί και μυθολογικοί ήρωες,
- ήρωες της καθημερινής ζωής μέσα από το επάγγελμα ή τη δράση τους,
- σπουδαίες προσωπικότητες ως παγκόσμια σύμβολα ηρωισμού, προσφοράς και δράσης,
- ήρωες και υπερήρωες βιβλίων, ταινιών και κόμικς.

Για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου, ως βασικό μέσο επιλέχθηκε η λογοτεχνία, σε μία παράλληλη προσπάθεια για προώθηση της αγάπης για το βιβλίο και καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας. Με αφετηρία την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού και Νεανικού Βιβλίου, όλα τα τμήματα του σχολείου ασχολήθηκαν, κατά τη διάρκεια του επόμενου δεκαπενθήμερου, με διάφορες διαστάσεις του ηρωισμού. Επιδιώκοντας η διαδικασία αυτή να έχει πιο βιωματικό και διαδραστικό χαρακτήρα, διοργανώθηκαν διαδικτυακά εργαστήρια με διακεκριμένους Κύπριους λογοτέχνες και την Cartoon Artist, Παναγιώτα Μιχαήλ.

Μέσα από το βιβλίο της Ευφροσύνης Μαντά Λαζάρου, «Φίλε μου, εγώ δεν είμαι σαν και εσένα: Το γράμμα ενός μοναχικού παιδιού», πήραμε μια γεύση από την καθημερινότητα των οικογενειών των ατόμων με αναπηρία, με την ίδια τη συγγραφέα να θεωρεί ήρωα τον κάθε άνθρωπο που βρίσκεται αντιμέτωπος με τις δοκιμασίες της ζωής και αγωνίζεται να τις υπερνικήσει. Στη συνέχεια, η συγγραφέας μας συγκίνησε με την αφήγηση αποσπασμάτων ενός από τα αγαπημένα της βιβλία, στο οποίο η Περβίν, ως πραγματική ηρώδα, τολμά να εναντιωθεί στο κατεστημένο της κοινωνίας όπου γεννήθηκε για να κυνηγήσει τα όνειρά της, με πρώτο από αυτά, την εκπαίδευσή της.

Σπουδαίες προσωπικότητες που έμειναν στη ιστορία αποτελώντας πηγή έμπνευσης για εκατομμύρια ανθρώπων, συναντήσαμε και στα βιβλία του Αντώνη Σέργη, «Η πυξίδα δε δείχνει πάντα τον Βορρά» και «Πάμπλο: Ένας καμβάς αναμνήσεις». Ο συγγραφέας μας μύησε βήμα προς βήμα στα μυστικά της μυθοπλασίας και στο πώς δημιουργούμε λογοτεχνικούς ήρωες. Μάθαμε ότι οι ήρωες των βιβλίων,

όπως και οι πραγματικοί άνθρωποι, έχουν όνειρα και στόχους και ότι συναντάνε εμπόδια στον δρόμο προς την εκπλήρωσή τους, τα οποία ξεπερνάνε με πείσμα και ελπίδα.

Η Φυτούλα Βακανά, μας διάβασε ένα απόσπασμα γεμάτο αγωνία από το βιβλίο που συνέγραψε με την Άνθη Πειραιά, «Κωδικός Π.Α.Ρ.Ε.Α. – Μυστήριο στο σχολείο» και μας σύστησε τους τέσσερις ήρωες της ιδιόμορφης αυτής παρέας. Στη συνέχεια, η συγγραφέας μας παρακίνησε να εντάξουμε στη συγκεκριμένη σκηνή έναν πέμπτο ήρωα και να φανταστούμε με ποιο τρόπο θα μπορούσε να βρει τη λύση στο μυστήριο που ερευνούσε η παρέα. Και πράγματι, τα τόσα ερεθίσματα που πήραμε από τα εργαστήρια, έλυσαν τη φαντασία μας, δημιουργήσαμε ξεχωριστούς ήρωες και προτείναμε ευφάνταστες λύσεις!

Πώς όμως οι ήρωες συμβάλλουν στην εξέλιξη της πλοκής και στην κατάληξη μιας ιστορίας; Τι θα γινόταν αν οι κλασικοί ήρωες των παραμυθιών επαναστατούσαν και αναλάμβαναν δράση για να αλλάξουν το πεπρωμένο τους; Με την Έλενα Περικλέους σε ρόλο παραμυθά, το βιβλίο της «Τα παραμύθια λένε πάντα την αλήθεια» ως χάρτη περιπλάνησης και ποικίλα διασκεδαστικά παιχνίδια για μεταφορικό μέσο, ταξιδέψαμε στον κόσμο των παραμυθιών, αμφισβητήσαμε γνωστές μας ιστορίες και δώσαμε στους ήρωες δικές τους επιθυμίες, βούληση και φωνή ώστε να επιλέξουν οι ίδιοι το δικό τους happy end.

Την περιπλάνηση ενός ακόμη ήρωα στις κρυψώνες του δάσους αλλά και στα μονοπάτια της σκέψης του, ζήσαμε με ξεναγό τη Δήμητρα Χαραλάμπους. Η συγγραφέας μας σύστησε τον μικρό Βαγγέλη, τον αχώριστό του φίλο, Γουίλι, και τον αγαπημένο του παππού, και μαζί τους αναζητήσαμε τις καλύτερες κρυψώνες για να παίξουμε «Κρυφτό». Μοιραστήκαμε τη χαρά του ήρωα και του ευχηθήκαμε χρόνια πολλά για τα γενέθλιά του, ετοιμάζοντάς του τις ωραιότερες τούρτες!

Ο Γουίλι στάθηκε η αφορμή για να αντιπαραβάλουμε την ιστορία του Βαγγέλη με τον «Δάσκαλο σε δύο ρόδες» της Μαρίας Ανδρικοπούλου. Θαυμάσαμε το παράδειγμα του Saber Hosseini, του «δασκάλου-ήρωα» από το Αφγανιστάν που μετέτρεψε το ποδήλατό του σε κινούμενη βιβλιοθήκη και πάλεψε για το δίκαιο και την καλοσύνη μέσα από την παιδεία.

Μεγάλο δέος μας προκάλεσε επίσης, με την αφήγησή της η Μαρίνα Μιχαηλίδου Καδή, για την «Άσπρη στολή» και τον καθημερινό αγώνα των νοσηλευτών/τριών, οι οποίοι/ες τον τελευταίο ενάμιση χρόνο βρίσκονται στην πρώτη γραμμή στη μάχη κατά της πανδημίας του κορωνοϊού. Θελήσαμε να τους εκφράσουμε την εκτίμηση για την προσφορά τους και ετοιμάσαμε ευχαριστήριες κάρτες τις οποίες και αποστείλαμε.

Τα εργαστήρια με τους συγγραφείς και την εικονογράφο αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για ποικίλες άλλες δραστηριότητες:

- Στο μάθημα των αγγλικών φτιάξαμε τα δικά μας βιβλιαράκια τσέπης.
- Στο μάθημα της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη συλλέξαμε πληροφορίες και παρουσιάσαμε το παράδειγμα ανθρώπων που με τη δράση τους αποτελούν πρότυπα στον αγώνα για την επίτευξη των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης.

- Αντίστοιχα, αναζητήσαμε πληροφορίες για ανθρώπους που έχουν αναχθεί σε παγκόσμια σύμβολα, λόγω του αγώνα τους υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Συμμετείχαμε σε ενδοσχολικό και στη συνέχεια διακρατικό διαγωνισμό, μεταξύ των σχολείων του σχεδίου Erasmus+, για την εικαστική δημιουργία ενός ήρωα / μιας ηρωίδας και την παρουσίαση της υπερδύναμης ή της αρετής του/της.
- Παίξαμε μουσικά παιχνίδια με τη λέξη ΗΡΩΑΣ και γράψαμε δικούς μας στίχους προσαρμοσμένους στη μελωδία του τραγουδιού «Όπου υπάρχει αγάπη» (Στέφανου Βαρελά).
- Φτιάξαμε ακροστιχίδες και αλφαβητάρια της έννοιας ΗΡΩΑΣ με λέξεις που ωθούν τον καθένα από εμάς να αναλάβει, όποτε το ζητήσουν οι περιστάσεις, τον ρόλο αυτό.
- Φιλοτεχνήσαμε αφίσες για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας.

Η Συντονίστρια του προγράμματος

Κωνσταντίνα Στεφάνου



This project is funded  
by the European Union

**Project Nr: 2019-1-RO01-KA229-063665**

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.